

Jedna od mnogobrojnih aktivnosti Udruženja proizvođača Futoškog slatkog i Futoškog kiselog kupus, bila je Futoška omladinska radna akcija - FORA 2015, koja je po treći put održana neposredno pred EXIT, u futoškom ataru. Ova, pre svega humanitarna akcija, omogućila je da sto Forasa obezbedi sebi kartu za prvi dan festivala, a uvek je potkrepljena predavanjima vezanim za organsku proizvodnju ili za proizvode sa geografskim poreklom, kako bi mladi sa akcije poneli što više znanja važnih za njihov budući život.

U tom cilju, gost FORA 2015, bio je Nenad Novaković, direktor Organic Control System doo Subotica, kuće koja se bavi standardizacijom i kontrolom organskih proizvoda (od 2003. godine kada je osnovana), a od 2012. godine i kontrolom kvaliteta i posebnih svojstava poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa oznakama geografskog porekla, ovlašćena od strane Ministarstva poljoprivrede Republike Srbije. OCS je partner Udruženja Futoški kupus i već treću godinu prati i ocenjuje njihov rad. - U poslednjih nekoliko godina, u trci za što većim prinosima u poljoprivrednoj proizvodnji, poljoprivredni proizvodi su sve manje egzistencionalna potreba, a sve više roba sa kojom se trguje i na kojoj se lepo zarađuje. Problem je što se proizvodnja odvija na prirodnim resursima koji su ograničenog kapaciteta, i u perspektivi se može očekivati da će doći do iscrpljivanja zemljišta, vodnih resursa i sl., i da ćemo zbog toga imati velikih problema. Poljoprivreda je postala unosna industrija i veliki potrošač, pre svega hemijskih sredstava, i onih za zaštitu bilja, i onih koje popularno zovemo veštačkim đubrivima. Stoga, kao roditelji i društveno odgovorni građani moramo da povedemo računa o svemu tome i da nastojimo da podržimo organske proizvođače, i one kao što su proizvođači Futoškog kupusa, i da sami, ukoliko imamo neku parcelu, parče zemljišta pretvorimo u bašte i počnemo da proizvodimo hranu za sebe. Danas se bez problema u kućnim uslovima, u saksijama, proizvodi začinsko i lekovito bilje koje doprinosi ne samo našem zdravlju već i poimanju osnovnih postulata agro proizvodnje i, na kraju krajeva i najvažnije da počnemo da proizvedimo nešto što ćemo konzumirati, a što je plod našeg rada - poručio je mladima, između ostalog, Nenad Novaković. On je takođe objasnio da organski proizvodi u sebi ne bi trebalo da sadrže pesticide niti teške metale. Organska proizvodnja je kontrolisana proizvodnja u koju su uključene kuće koje se bave kontrolom i sertifikacijom organske proizvodnje (kao što je OCS), koje se bave nadzorom na terenu, praćenjem proizvodnje od pripreme zemljišta, kvaliteta vode za zalivanje, semena, sadnog materijala, zaštite, prihrane, berbe, žetve, prerade, pakovanja, i imaju ugovorene laboratorije koje rade analize tih proizvoda. Za razliku od konvencionalne proizvodnje, koja prema podacima iz razvijenih evropskih zemalja sadrži relativno visoke količine pesticida i gde se često se dešava da jedan proizvod kao što je jabuka u sebi sadrži 5 ili

6 vrsta različitih pesticida, što je sa medicinskog aspekta veoma problematično, organska je potpuno bezbedna. - Organska poljoprivreda u Srbiji ima neko svoje mesto i neki blagi trend rasta i sve više proizvođača planira da se uključi u ovakav način proizvodnje. Konvencionalnom proizvodnjom treba da se bave veliki proizvođači koji gazduju na hiljedama hektara. Cilj organske proizvodnje nije da apsolutno zameni konvencionalnu, niti je to moguće. Austrija i razvijene zemlje pod organskom proizvodnjom imaju od 10 do 15% ukupnih poljoprivrednih površina, što je imponozantan rezultat. Kod nas organska proizvodnja je zastupljena sa skromnih manje od 1%. Vojvodina prednjači kada je u pitanju organska proizvodnja ratarskih i povrtarskih kultura, centralna i zapadna Srbija prednjače u proizvodnji voća. Ono što je zanimljivo jeste da organsku proizvodnju generišu strani kupci. Građani razvijenih zemalja su prepoznali značaj organskog proizvoda i oni se sve više izvoze iz Srbije. Neko će reći da je za to kriva situacija u zemlji, velika nezaposlenost i nemogućnost da kupujemo organske proizvode koji su i do 50% skuplji od konvencionalnih. Stoga apelujemo da se što veći broj proizvođača uključi u ovaj način proizvodnje, jer što je veća ponuda cena je niža - kaže gospodin Novaković. Po njemu, danas problem hrane nije u nedovoljnoj proizvodnji, već i u nemogućnosti da je svi kupe. Kao ilustraciju za tu tezu naveo je primer jednog priloga na HTV-u, gde se mogla čuti izjava predsednika Udruženja pekara Hrvatske da su analize rađene duži vremenski period pokazale da se dnevno proizvede 100 tona hleba viška, jer je to proizvod sa rokom trajanja od 24 sata, a nakon toga je zakonski neupotrebljiv tako da ga ni gladni ne mogu dobiti. To znači da se 365.000 tona hleba godišnje baci. Za Srbiju nema tačnih podataka, ali ako se uzmu slične prehrambene navike i da smo narod sa bliskog podneblja, nema razloga da je u Srbiji značajno drugačije, što otvara problem namenskog korišćenja hrane i pomoći onima kojima je potrebna. Posebnu zahvalnost ovim putem, portal TOPSRBIJA upućuje Udruženju Futoški kupus, koji uz dovodenje ovakvih stručnjaka godinama radi na osvešćivanju mladih ljudi u jednoj akciji, u kojoj mladi ljudi svojim radom "zarađuju" izlazak, a čiji će plodovi, zrele glavice kupusa na jesen, uz pomoć EXIT fondacije biti upućene na adrese onima koji nisu u mogućnosti da za sebe kupe zdrav proizvod.